

Bogár László: A török Phaeton

2016 augusztus 09. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A lexikon azt írja, hogy Phaeton a napisten, Héliosz egyik fia volt.

A mitológiai történet szerint Phaeton szörny? halált halt, miután megpróbálta vezetni apja napfogatót. Meggondolatlansága, elbizakodottsága és mértéktelensége nyomán a lovak fékevesztett rohanásukban túl közel kerültek a földhöz, és már majdnem felperzseltek mindent, amikor a gondatlan kocsist, Phaethont, Zeusz villámaival lesodorta az égről. A kozmológia matematikai algoritmusai alapján a Jupiter és a Mars között egy, a Földnél lényegesen nagyobb k?zetbolygónak kellene léteznie, de helyette kisbolygók egész tömege tölti be ezt a teret, ezt nevezik aszteroidaövezetnek. A csillagászok feltételezése szerint azonban létezett itt valaha egy általuk Phaetonnak elkeresztelt bolygó, amelyet a Nap, a Jupiter és a bels? k?zetbolygók gravitációs tere tépett szét, és a kisbolygók ennek a kozmikus katasztrófának az emlékét őrzik mindmáig. (Azt már csak zárójelben teszem hozzá, hogy a Volkswagen „kit?n?” érzékkel szintén Phaetonnak nevezte el luxusautóját, és az elbizakodottság, mértéktelenség emlékét őrzi ennek a modellnek a hatalmas bukása is. Minden eladott Phaeton gépkocsi nagyjából nyolcmillió forint újabb veszteséget jelent a Volkswagennek.)

Számos jel utal arra, hogy Törökország is Phaeton sorsívét járja be. Bár a legutóbb lezajlott, feltárhatatlan háttér? lázadást követően helyreállni látszik a rend, de ez semmit nem változtat azon a vészjósló tényen, hogy az államot gigantikus, tektonikai erők készülnek éppen darabokra tépni. A rövid távú politikai elemzések többnyire a politika technikai felszínen mozgó szereplőit tekintik meghatározó jelentőségű aktoroknak, így az ő motivációiból, felszínen is érzékelhető döntéseikből, cselekedeteikből próbálnak olyan következtetésekre jutni, amelyekből a jövő folyamatai kiolvashatók. Pedig ezek a tényezők nemcsak, hogy nem segítenek a lényeg megértésében, hanem akár tévutakra is vezethetnek minket. Térben és időben valószínűleg sokkal szélesebb horizonton kellene vizsgálni a Törökországban, illetve Törökország körül zajló folyamatokat ahhoz, hogy esélyünk legyen a várható fejlemények jobb előrejelzésére. Hogy ezekre a pontos előrejelzésekre igen nagy szükség volna, az nem nagyon képezheti vita tárgyát, hisz, elég a térképre nézni ahhoz, hogy bárki belássa, kevés olyan ország van ma a világon, amelynek fekvése geopolitikailag kényesebb lehetne. (Területe hétszázharmincezer négyzetkilométer, lakossága csaknem hetvenhétmillió, így, az Európai Unió tagjaként területét és népességét tekintve is a legnagyobb lenne, feltéve, hogy a német népességből levonjuk, és a törökhöz hozzáadjuk az ott élő kétmillió főt.) Az ország mai területén már tízezer évvel ezelőt is léteztek emberi települések, és aztán évezredek át szinte folyamatosan birodalmak ütköz?zónája volt, ahogy lényegében az ma is. Így aztán a modern Törökország jelmondata, miszerint legyen béke a hazában és legyen béke a világban, mindig inkább csak jámbor óhaj maradt. Törökország Európa és Ázsia találkozásának legérzékenyebb pontján fekszik, ráadásul úgy, hogy Afrikától is csak néhány száz kilométer választja el. Oroszország és a Egyesült Államok tengeri hadászati ereje f?ként török felségvizeken keresztül „érintkezik” egymással. A több mint egymillió török hadseregnél csak az Amerikai Egyesült Államok haderejének létszáma nagyobb a NATO-tagok között.

Am a legsúlyosabb feszültséget azok a globális hatalmi súrlódások adják, amelyeknek mélyszerkezete többnyire rejtve marad előttünk. Az elmúlt hatvan év legveszélyesebb konfliktusgóca a Közel-Kelet, és itt az Egyesült Államok, Oroszország, Izrael és Szaúd-Arábia után nyilvánvalóan Törökország a legfontosabb stratégiai szereplő. A török Phaetonnak tehát, akárcsak a Jupiter és a Mars között valaha létezett bolygóóriásnak, iszonyatos intenzitású erőtérben kellene valahogy egyensúlyban maradnia, úgy, hogy az őt érő hatások egyike se kerülhessen veszélyes túlsúlyba. Mindez egyre nyilvánvalóbb módon szinte lehetetlen feladatnak látszik. Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az egyensúlyt nemcsak kifelé, hanem befelé is sikeresen kellene „üzemeltetni”. Törökország népessége az elmúlt negyven évben megkétszereződött, vagyis mintegy negyvenmillióval nőtt. (Összehasonlításképpen Magyarország népessége nagyjából ez alatt a negyven év alatt, pontosabban 1980 és 2020 között csaknem egymillió f?vel csökken majd.) Igen súlyos etnikai konfliktusok (legf?képpen a tizenhárommillió kurd kisebbséggel), alig féken tartható feszültségei teszik még nehezebbé az egyensúly megőrzését. Az iraki és szíriai permanens polgárháború menekültek millióival nehezíti a külső és belső egyensúly fenntartását. A hanyatló Amerikai Birodalom a programozott káosz egyre sikeresebb üzemeltetésével láthatóan nem a rend és az egyensúly fenntartásában érdekelt, hanem pont ellenkezőleg, abban, hogy az éppen általa szított anarchia és káosz meggyengítse minden potenciális riválisát, és a világ újra az Egyesült Államokban lássa a h?n áhított rend helyreállítóját.

Mindez persze nem mentség, inkább csak magyarázat. Aki, mint én magam is, joggal és okkal kritizálja Recep Tayyip Erdogan elnök politikai stratégiáját, amelynek egyik legújabb tragikus következményekkel járó megnyilvánulása lehet ez a talán valamilyen módon valóban általa kiprovokált katonai puccs, illetve a kegyetlen megtorlás, annak azt is végig kell gondolnia, hogy vajon létezik-e akár csak elméletileg egy olyan stratégia, amely az egyensúly és a rend sokkal megbízhatóbb szintjét tudná biztosítani, mint a jelenlegi török elnöké.

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ**www.magyarmenedek.com**

Ajánló